

АНОТАЦІЯ

Хорошун Ю.В. Інвестиційне забезпечення стратегічного розвитку аграрного сектору національної економіки. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 - Економіка. – Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, 2021.

Дисертаційну роботу присвячено подальшому розвитку теоретичних та методичних засад інвестування аграрного сектору національної економіки та розробці концептуальних підходів і практичних заходів щодо інвестиційного забезпечення агросектору для досягнення стратегічних цілей соціально-економічного розвитку держави.

У роботі узагальнено внесок основних наукових шкіл економічної науки у розвиток теоретичних основ інвестиційного забезпечення економіки та її секторів. За результатами аналізу основних підходів щодо розуміння сутності інвестицій та інвестиційного забезпечення національної економіки охарактеризовано специфіку основних складових цього процесу в аграрному секторі економіки, зокрема суб'єктів та об'єктів інвестування, джерел формування інвестиційних ресурсів. Аграрний сектор розглядається як складова агропромислового комплексу. Конкретизовано наукові підходи щодо систематизації форм інвестиційного забезпечення агросектору та акцентовано увагу на інтересах стратегічного інвестора, стратегічно-орієнтованих інвестиціях та такій формі інвестиційного забезпечення, як ринкові угоди злиттів і поглинань в агросекторі національної економіки. Обґрунтовано, що інвестиційне забезпечення агросектору як економічна категорія відображає певну систему соціально-економічних зв'язків між суб'єктами інвестиційного процесу в сфері аграрного виробництва.

За результатами вивчення національних особливостей досвіду країн-лідерів в розвитку аграрного сектору (США, Австралії, Нідерландів, Польщі, країн ЄС) конкретизовано заходи інвестиційного забезпечення діяльності аграріїв, які доцільно імплементувати в українську практику стратегічного інвестування

агровиробництва. Встановлено, що особливу роль в регуляторному та інвестиційному забезпеченні стратегічного розвитку агросектору провідних країн світу відіграє держава, а також систематичність реалізації державних стратегічних інвестиційних планів і програм. Стратегічними орієнтирами країн-лідерів світових ринків агропродуктів є інвестування в створення інтелектуальних систем виробництва, зберігання, транспортування, реалізації агропродукції, що забезпечує перехід до нового етапу розвитку агросектору – Smart Agriculture. Засобами ефективного забезпечення інвестицій визнано систему страхування існуючих ризиків і компенсації збитків; гнучку систему кредитування; систему пільгового оподаткування; широке застосування лізингу; систему державної цільової адресної підтримки агровиробників.

У результаті критичного аналізу чинних законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють інвестиційну діяльність і відносини в аграрній сфері України, констатовано наявність проблем регулярної політики держави, зокрема в області державного та регіонального стратегічного планування, пріоритизації інвестицій за секторами, галузями та регіонами національної економіки. Обґрунтовано, що вирішення проблем стратегічного розвитку агросектору економіки України потребує узгодженого партнерства на рівні регіонів. Змістом міжрегіонального партнерства в інвестзабезпеченні економіки та її аграрного сектору визначено формування цільових комунікацій, зв'язків, інфраструктури, фінансово-посередницьких та довірчих платформ на основі стратегічних мотиваційних принципів до співпраці, спільного використання потенціалу ресурсів та прийняття рішень. Міжрегіональне співробітництво визнано необхідною умовою активізації інвестиційних процесів в агросекторі, його переходу в площину найкращих світових стандартів, європейського руху України. Розуміння міжрегіонального партнерства в інвестиційному забезпеченні аграрного сектору як визначеної системи зв'язків між стейкхолдерами є підґрунтям для подальшого дослідження та вирішення проблем інвестування одного з найважливіших секторів української економіки.

Запропоновано методику параметричного аналізу стану та тенденцій розвитку аграрного сектору економіки України та його інвестиційного забезпечення. Сформований комплекс параметрів (показників) представлено трьома блоками індикаторів, відповідно до визначених етапів аналізу: аналіз тенденцій розвитку аграрного сектору сучасної світової економіки та визначення місця України в стратегічних змінах; аналіз обсягу, структури та джерел капітальних і прямих іноземних інвестицій; аналіз обсягу та структури інвестицій за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, обсягу та структури інвестицій за результатами угод на ринку злиттів і поглинань в аграрній сфері. Інформаційною базою стала статистична база Світового банку, Державної служби статистики України, Національного банку України, Державної казначейської служби України.

Визначено стан та тренди розвитку аграрного сектору української економіки у контексті світових тенденцій. Для порівняльного аналізу використані середньосвітові значення відповідних індикаторів, значення індикаторів окремих країн (Німеччина, Франція, Польща, Болгарія, Білорусь, Грузія і Казахстан) за період 1991-2019 рр. За результатами аналізу індикаторів бази даних Світового банку констатовано, що розвиток агросектору в Україні в основному лежить у руслі світових трендів. Специфікою українського агросектору в порівнянні з іншими країнами є: значна частка валової доданої вартості сектору в обсязі валового внутрішнього продукту країни (майже 10%); доволі значна частка робітників з числа зайнятих в економіці (14,5%); розміри часток сільгоспугідь та ріллі в загальній площі земель – практично найбільші в Європі та світі (72% та 57%, відповідно). За результатами аналізу бази даних Державної служби статистики України встановлено частку виду діяльності «Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство» в основних загальноекономічних показниках, зокрема 13,4% – у валовій доданій вартості, 18,2% – у зайнятому населенні, 37,9% – в експорті держави.

Проаналізовано динаміку капітальних та прямих інвестицій в національній економіці та в аграрному секторі економіки України у гривневому та доларовому еквівалентах, визначено зміну структури інвестиційних ресурсів за період 2010-

2019 рр. Визначено структуру капітальних інвестицій агросектору за джерелами фінансування (кошти державного бюджету; кошти місцевих бюджетів; власні кошти підприємств та організацій; кредити банків та інші позики; кошти іноземних інвесторів; інші джерела фінансування). Встановлено, що основним джерелом фінансування капітальних інвестицій в економіці України та її аграрному секторі впродовж останніх років виступають власні кошти підприємств та організацій.

Запропоновано технологію комплексного оцінювання регулюючого впливу держави та ринкових сил на інвестиційне забезпечення в агросекторі економіки. За підсумками вивчення тенденцій поширення програм державної фінансової підтримки агросектору в Україні в період 2010-2020 рр. визначено її ключові напрями (тваринництво, фермерство, садівництво, компенсація вартості сільськогосподарської техніки, компенсація відсотків по кредитах) і встановлено перспективи розширення (страхування аграрної продукції та компенсація за купівлю земель сільськогосподарського призначення, підтримка фермерів в органічному виробництві, розширення підтримки тваринництва). Відстежено наслідки якісних та кількісних змін українського сегменту ринку злиттів і поглинань для інвестиційного процесу в агросекторі в період 2013-2020 рр. Встановлено, що майже п'ята частка від загальної кількості щорічно укладених на цьому ринку угод, зокрема за участю українських та іноземних компаній, припадає на аграрний сектор економіки.

У межах запропонованого управлінського підходу до встановлення впливу інвестицій в аграрний сектор на результати його функціонування здійснено оцінювання кількісної міри щільності зв'язку та якісної характеристики сили зв'язку між результатами діяльності та інвестиціями агросектору із застосуванням інструментів кореляційно-регресійного аналізу. Як результативні ознаки обрано обсяг валової доданої вартості виду діяльності «Сільське, лісове та рибне господарство», обсяг продукції сільського господарства у господарствах усіх категорій, зокрема рослинництва та тваринництва. Як факторні величини визначено: капітальні інвестиції, капітальні інвестиції підприємств, капітальні інвестиції у матеріальні активи, капітальні інвестиції у нематеріальні активи, прямі

інвестиції, кредити, надані нефінансовим корпораціям, процентні ставки за кредитами нефінансовим корпораціям, касові видатки за функціональною класифікацією видатків та кредитування державного і місцевих бюджетів, касові видатки за програмною класифікацією видатків та кредитування державного бюджету, чистий прибуток підприємств. Виявлено доволі слабку міру залежності результативних показників агросектору від інвестицій з різних джерел. Виключення становить лише банківське кредитування. За результатами аналізу динаміки індексу інвестиційної привабливості України в рейтингу European Business Association встановлено, що на ефективність інвестування в її економіку негативно впливають непрозорість судової системи і розповсюдженість корупції, а також інші фактори, які у сукупності спричиняють незадовільну інвестиційну привабливість держави, невмотивованість стратегічних і незахищеність реальних інвесторів.

Застосовано методику сегментування регіонів національної економіки для цілей стратегічного розвитку агросектору. Сегментування проведено за критерієм регіональної подібності-відмінності моделей функціонування економіки агросектору кожного регіону. Оцінку стану агросектору здійснено за співвідношенням показників обсягів продукції сільського господарства у господарствах усіх категорій та кількості зайнятого населення в сільському, лісовому та рибному господарствах. За результатами оцінювання регіони поділено на чотири групи: із значними обсягами виробництва і значною кількістю зайнятих, із незначними обсягами виробництва та незначною кількістю зайнятих, значними обсягами виробництва та незначною кількістю зайнятих, незначними обсягами виробництва та значною кількістю зайнятих. Для груп регіонів із відповідною моделлю агросектору визначено пріоритети та обґрунтовано орієнтири стратегічного інвестування.

Окреслено концептуальні підходи до інвестиційного забезпечення аграрного сектору на засадах міжрегіонального партнерства. Визначена послідовність формування концептуальних підходів до інвестзабезпечення агросектору України. Обґрунтоване бачення концептуальних підходів до інвестиційного забезпечення

представлено ідеєю, метою, принципами, ефектами та очікуваними результатами. Наведений перелік та узагальнене бачення концептуальних підходів до інвестзабезпечення агросектору з урахуванням векторності вже обраних реформ, стратегічних планів, обґрунтованих моделей майбутнього держави та її агросектору. Очікувані результати від впровадження концептуальних підходів до інвестзабезпечення охарактеризовано за сферою дії та за векторністю впливу на національну економіку.

Ключові слова: інвестиції, аграрний сектор, інвестиційне забезпечення, джерела інвестиційних ресурсів, міжрегіональне партнерство, національна економіка.

ABSTRACT

Khoroshun Y.V. Investment support for strategic development of the agricultural sector of the national economy. – Qualification scientific work as a manuscript.

Thesis for PhD in Economic Sciences, speciality 051 Economy. – Cherkasy State Technological University. – Cherkasy, 2021.

The dissertation is devoted to further development of the theoretical and the methodological bases investment in the national economy the agricultural sector. The development of conceptual approaches and practical measures for investment is supporting the agricultural sector to achieve strategic goals of the socio-economic development at the state.

The paper summarizes the contribution of the main scientific economics schools to the development the theoretical foundations of investment support of the economy. The analysis of the main approaches to understanding the essence of investment and investment support of the national economy describes the main specifics components of this process in the agricultural sector of the economy, including subjects and the investment objects, sources of the investment resources. The agricultural sector is considered a component of the agro-industrial complex. Scientific approaches to of investment forms are is systematized. The agricultural sectors are specified, and attention

is focused on the interests of strategic investors, strategically-oriented investments, and such forms of investment support as market agreements of mergers and acquisitions in the agricultural sector of the national economy. It is substantiated the investment provision of the agricultural sector as an economic category reflects a certain system of socio-economic relations between the subjects of the investment process in the field of agricultural production.

According to the studying results the national peculiarities of the experience the leading countries in the development of the agricultural sector (the USA, Australia, the Netherlands, Poland, EU countries), the measures of investment agrarians support are specified. It is established that the state plays a special role in the regulatory and investment support of the strategic development the agricultural sector of the world's leading countries, as well as the systematic implementation state strategic the investment plans and the programs. The strategic guidelines of the countries-leaders the world markets the agricultural products are investment in the creation of the production intelligent system, storage, transportation, sale of agricultural products, which ensures the transition to a new stage of development of the agricultural sector - Smart Agriculture. The system of insurance of existing risks and compensation of losses is recognized as means of effective maintenance of investments; flexible lending system; preferential taxation system; wide application of leasing; system of state targeted targeted support for agricultural producers.

As a result of the critical current laws analysis and the regulations governing investment activities and relations in the agricultural sector of Ukraine, the existence problems of the regular state policy, in particular in the field of state and regional strategic planning, prioritization of investments by sectors, industries and regions of the national economy. It is substantiated that solving the problems of strategic development of the agricultural sector Ukraine's economy requires a coordinated partnership at the regional level. The content of interregional partnership in investment support of the economy and its agricultural sector defines the formation of targeted communications, communications, infrastructure, financial intermediation and trust platforms based on strategic motivational principles for cooperation, sharing the potential of resources and

decision-making. The interregional cooperation is recognized as a necessary condition for intensifying investment processes in the agricultural sector, its transition to the plane of the best world standards, the European movement in Ukraine. Understanding the interregional partnership in investment support of the agricultural sector as a certain system of relations between stakeholders is the basis for further research and solving the problems of investing in one of the most important sectors of the Ukrainian economy.

The method of the parametric analysis the state and the trends of development at the agricultural sector of the economy of Ukraine and its investment support is offered. The formed set of parameters (indicators) is represented by three blocks of indicators, in accordance with the defined stages of analysis: the analysis of trends in the agricultural sector of the modern world economy and determining the place of Ukraine in strategic changes; analysis of the volume, structure and the capital sources and the foreign direct investment; the analysis of the volume and the investments structure at the expense of state and local budgets, the volume and structure of investments as a result of the agreements on the mergers market and the acquisitions in the agricultural sector. The information base was the statistical base of the World Bank, the State Statistics Service of Ukraine, the National Bank of Ukraine, the State Treasury Service of Ukraine.

The state and trends of the development the Ukrainian economy agricultural sector in the context of world trends are determined. For comparative analysis, the world average values of the relevant indicators, the values of indicators the individual countries (Germany, France, Poland, Bulgaria, Belarus, Georgia and Kazakhstan) for the period 1991-2019 were used, in line with global trends. The specifics of the Ukrainian agricultural sector in comparison with other countries are: a significant share of the gross value added the sector in the gross domestic product of the country (almost 10%); quite a significant share of workers employed in the economy (14.5%); the size of the shares the agricultural land and arable land in the total land area is practically the largest in Europe and the world (72% and 57%, respectively). According to the analysis of the database of the State Statistics Service of Ukraine, the share of the activity "Agriculture, forestry and fisheries" in the main general economic indicators, in particular 13.4% - in gross value added, 18.2% - in the employed population, 37, 9% - in state exports.

The dynamics of the capital and the direct investments in the national economy and in the agricultural sector of the Ukrainian economy in hryvnia and dollar equivalents is analyzed, the change in the structure of investment resources for the period 2010-2019 is determined. The structure of the capital investments in the agricultural sector by sources of financing is determined (state budget funds; funds of local budgets; own enterprises funds and organizations; bank loans and other loans; funds of foreign investors; other financing sources). It is established that the main source of financing capital investments in the economy of Ukraine and its agricultural sector in recent years are the own funds of enterprises and organizations.

The technology of complex assessment of the regulatory influence of the state and market forces on investment provision in the agricultural sector of the economy is proposed. Based on the results of studying the trends in the spread of state financial support programs for the agricultural sector in Ukraine in the period 2010-2020, its key areas are identified (livestock, farming, horticulture, compensation of agricultural machinery, interest on loans) and prospects for expansion (agricultural insurance and compensation for the purchase of the agricultural land, support for farmers in organic production, expanding support for livestock). The consequences of the qualitative and quantitative changes in the Ukrainian market segment of the mergers and acquisitions for the investment process in the agricultural sector in the period 2013-2020 are tracked, accounts for the agricultural sector of the economy.

A managerial approach to establishing the impact of investment in the agricultural sector on the results of its operation is proposed. Regression analysis tools were used to establish the effectiveness of investment support of the agricultural sector of the economy. A rather weak degree of dependence of the indicators of gross value added of the agricultural sector, agricultural products, crop production and animal husbandry on investments from various sources directed to the agricultural sector was revealed. The only exception is bank lending. According to the analysis of the dynamics of the investment attractiveness index of Ukraine in the rating of the European Business Association, it is established that the efficiency of investing in its economy is negatively

affected by non-transparency of the judiciary and corruption, as well as other factors. lack of motivation of strategic and insecurity of real investors.

Within the proposed management approach to establishing the impact of investment in the agricultural sector on the results of its operation, the quantitative measure of the communication density and the qualitative characteristics of the strong relationship between performance and investment in the agricultural sector using correlation and regression analysis tools. The volume of gross value added of the type of activity "Agriculture, forestry and fisheries", the volume of the agricultural products in farms of all categories, including crop production and animal husbandry, were chosen as effective features. The factor values are capital investment, capital enterprises investment, capital investment intangible assets, capital investment in intangible assets, direct investment, loans to non-financial corporations, interest rates on loans to non-financial corporations, cash expenditures by functional classification of expenditures, and lending to government and local budgets, cash expenditures according to the program classification of the expenditures and crediting of the state budget, net profit of enterprises. A rather weak degree of dependence of the performance indicators of the agricultural sector on investments from various sources has been revealed. The only exception is bank lending. According to the analysis of the dynamics of Ukraine's investment attractiveness index in the European Business Association, the efficiency of investing in its economy is negatively affected by the capacity of the judiciary and the corruption prevalence, as well as other factors that together cause unsatisfactory investment attractiveness. investors.

The method of the segmentation region of the national economy for the strategic development of the agricultural sector is applied. The segmentation was carried out according to the criterion of the regional models similarity-differences the functioning of the economy the agricultural sector of each region. The state of the agricultural sector was assessed by the ratio of indicators of agricultural production in farms of all categories and the number of the employed population in agriculture, forestry, and fisheries. According to the evaluation, the regions are divided into four groups: with significant production volumes and a significant number of employees, with insignificant production volumes and a small number of employees, significant production volumes and a small

number of employees, insignificant production volumes, and a significant number of employees. For groups of regions with the appropriate model of the agricultural sector, priorities have been identified and guidelines for strategic investment have been substantiated.

Conceptual approaches to investment support of the agricultural sector based on interregional partnership are outlined. The sequence formation of the conceptual approaches to investment provision of the agricultural sector of Ukraine is determined. A well-founded vision of conceptual approaches to investment support is represented by the idea, purpose, principles, effects, and expected results. The list and generalized vision of conceptual approaches to investment provision of the agricultural sector taking into account the vector of already selected reforms, strategic plans, sound models of the future of the state and its agricultural sector are given. The expected results from the introduction of conceptual approaches to investment security are characterized by the scope and vector of impact on the national economy.

Keywords: investments, agricultural sector, investment support, sources of investment resources, interregional partnership, national economy/

Список опублікованих праць за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:
Статті в закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus

1. Finagina O., Prodanova L., Zinchenko O., Buriak I., Gavrylovskiy O., Khoroshun Y. Improving investment management in agribusiness (Удосконалення управління інвестиціями в агробізнесі). *Studies of applied economics. Special issue Innovation in the economy and society of the digital age*. 2021. Vol 39, No 5. DOI: 10.25115/eea.v39i5.4981. (*Scopus*).

Особистий внесок: запропоновано механізм вдосконалення управління інвестиціями в агробізнесі, відмінними рисами якого є кооперація внутрішніх та

зовнішніх джерел інвестування, а також управління ризиками з урахуванням специфіки галузі.

Монографії

2. Солоха Д.В., Чумаченко Ю.С., Борецька Ю.В. Процеси інтеграції в діловому середовищі регіонів: аграрно-промисловий комплекс. Концептуальні засади підтримки малого та середнього бізнесу в Україні: питання кластеризації та бізнес-інкубації: колективна монографія / за ред. проф. О. В. Фінагіної, ЧДТУ. Черкаси: Видавець Пономаренко Р.В., 2018., С. 114-123.

Особистий внесок: окреслено особливості інтеграційних процесів в агропромисловому комплексі та їх вплив на відтворення і розвиток сільського господарства національної економіки.

Статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України

3. Борецька Ю. Основні напрями інвестування розвитку агропромислового сектору: теорія і практика. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*: зб. наук. праць Херсон. нац. тех. ун-ту. Херсон: ХНТУ, 2018. Вип. 29 (18). Т. 2. С. 104-110.

4. Борецька Ю. Основні підходи щодо оцінки ефективності інвестицій в аграрному секторі. *Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Економіка*. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. Вип. 311. *Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку*. Т. XX. С. 235-245.

5. Проданова Л.В., Хорошун Ю.В. Технологія форсайту в стратегічному управлінні розвитком аграрного сектору національної економіки. *Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Економіка*. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. Вип. 313. *Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку*. Т. XX. С. 158-168.

Особистий внесок: обґрунтовано проблеми нормативно-правового забезпечення стратегічного управління розвитком аграрного сектору економіки

на загальнонаціональному рівні та регуляторного забезпечення управління цим сектором на рівні регіонів України.

6. Хорошун Ю.В. Стан і тренди аграрного сектору: національний та світовий вимір. *Економіка і організація управління: наук. журн. Донецьк. нац. ун-ту. ім. Василя Стуса*. Вінниця: ДонНУ, 2020. Вип. 4 (40). С. 153-166. DOI 10.31558/2307-2318.2020.4.15.

7. Хорошун Ю.В. Державна підтримка інвестиційного забезпечення аграрного сектору економіки. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Черкаси: ЧДТУ. 2021. Вип. 61. С. 86-100. DOI 10.24025/2306-4420.61.2021.235423.

8. Проданова Л.В., Хорошун Ю.В. Методика сегментування регіонів національної економіки за станом аграрного сектору. *Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. пр. / Нац. авіац. ун-т. Київ: Вид-во НАУ*. 2021. Вип. № 3(83). С. 13-20. URL : <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2021-3-2>. Видання категорії Б.

Особистий внесок: запропоновано методичний підхід щодо сегментування регіонів національної економіки за станом аграрного сектору.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Проданова Л., Борецька Ю. Інвестиції в АПК України: сучасний стан і перспективи. *Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез наукових робіт учасників всеукраїнської наукової конференції (м. Черкаси, 12 квітня 2018 р.)*. Черкаси, Черкаський державний технологічний університет, 2018. С. 63-65.

Особистий внесок: окреслено перспективи інвестиційного процесу в АПК національної економіки.

10. Проданова Л., Борецька Ю. Потенціал банківського кредитування підприємств агропромислового комплексу. *Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 25 квітня 2019 р.)*.

Черкаський державний технологічний університет, Черкаси. Видавець Пономаренко Р.В., 2019. С. 84-85.

Особистий внесок: визначено потенціал банківського кредитування підприємств агропромислового комплексу.

11. Хорошун Ю.В. Аналіз динаміки обсягів капітальних інвестицій в сільське господарство України. *Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування*: Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 30 квітня 2020 р.). Черкаси, Черкаський державний технологічний університет. Видавець Пономаренко Р.В., 2020. С. 51-53.

12. Проданова Л.В., Хорошун Ю.В. Стратегічний розвиток аграрного сектору: особливості національних підходів. *Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент*: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.1. С. 226-229.

Особистий внесок: охарактеризовано особливості національних підходів у забезпеченні стратегічного розвитку аграрного сектору економіки.

13. Хорошун Ю. Інвестиційні перспективи агросектору економіки в умовах формування ефективного ринку землі. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27 жовт. 2020 р.) / відп. ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Електрон. дані. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. 754 с. С. 221-222.

14. Хорошун Ю. В., Проданова Л. В. Джерела інвестиційного забезпечення підприємств аграрного сектору національної економіки. *Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку* : Матеріали доповідей IX науково-практичної конференції з міжнародною участю (1 листопада 2020 р.). Х. : НФаУ. Монограф. 2020. С. 144-146.

Особистий внесок: визначено джерела інвестиційного забезпечення підприємств аграрного сектору національної економіки.

15. Хорошун Ю.В. Інвестиційна привабливість аграрного сектору України. *The process and dynamics of the scientific path: collection of scientific papers «SCIENTIA»*

with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), February 26, 2021. Athens, Hellenic Republic: European Scientific Platform. Pp. 12-13. DOI 10.36074/scientia-26.02.2021.

16. Khoroshun Y. State regulation of the investment activity in the agricultural sector of the economy of Ukraine (Державне регулювання інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки України). *Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування: Збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Черкаси, 29 квітня 2021 р.). Черкаси, Черкаський державний технологічний університет. Видавець Пономаренко Р.В., 2021. С.89-93.

17. Хорошун Ю.В. Визначення стратегічних пріоритетів розвитку аграрного сектору економіки за результатами діагностики його стану. *Вектори інноваційного розвитку освіти, науки і бізнесу в умовах глобальних змін : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції* (Тернопіль, 25 травня 2021 р.). Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2021. С. 108-110.